

PATRIMONI ACTIVITATS

Romànic per 7.500 pessetes

Una exposició a la col·legiata de Mur recordarà les pintures arrancades fa cent anys, avui a Boston || A partir de dissabte, amb jornada de portes obertes

REDACCIÓ

[CASTELL DE MUR] "Arrancar-les per 7.500 pessetes, comprar-les per 100.000 pessetes i subhastar-les per 92.100 dòlars. Sincerament, va ser un bon negoci!", va dir el col·leccionista Lluís Plandiura el 1919 sobre les pintures romàniques de la canònica de Santa Maria de Mur, al Pallars Jussà. "Van ser molts diners, però segurament són les millors pintures romàniques que hi ha en cap museu nord-americà", va afirmar George Shakelford, conservador del Museum of Fine Arts de Boston, on aquestes pintures es conserven des del 1921.

Els protagonistes principals del que va ser el primer arrancament de pintures murals romàniques del Pirineu formen part de l'exposició *Mur al descobert*, que podrà veure's a la col·legiata de Mur a partir de dissabte, en una jornada inaugural de portes obertes de 17.30 a 20.30 h. La mostra, que podrà visitar-se durant els mesos de juliol i agost (horaris a www.pallarsjussa.net), forma part del programa d'activitats de commemoració del centenari de l'arrancament, que es va complir el 2019 però que es va interrompre l'any passat per culpa de la pandèmia. Val a destacar que les pintures romàniques de l'absis de la canònica de Mur, del segle XII, van ser arrancades i venudes per no tornar mai més a aquest temple del Pallars Jussà, però precisament aquesta opera-

L'exposició podrà visitar-se a la col·legiata de Mur al juliol i l'agost i tindrà caràcter itinerant.

ció de compravenda va posar en alerta en aquella època la Mancomunitat.

Enric Prat de la Riba va impulsar la Campanya de Salvament del Romànic Català, en el marc de la qual els frescos de moltes esglésies del Pirineu (des del conjunt de la Vall de Boí Patrimoni Mundial de la Unesco fins a les Valls d'Àneu) van ser arrancats i dipositats a l'actual Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), a Barcelona.

Premien un llibre sobre Sant Climent de Taüll i la Vall de Boí

■ El llibre monogràfic *Sant Climent de Taüll i la vall de Boí*, de les historiadores de l'art Imma Lorés (UdL) i Milagros Guardia (UB), ha estat guardonat amb un dels premis Joan Lluís Vives, que atorga la Xarxa Vives d'universitats de l'àrea catalana.

S'ha distingit precisament la coedició conjunta d'aquest volum a càrrec de la UdL, la UB, la Universitat Autònoma de Barcelona, la de Girona, la Politècnica de Catalunya, la Rovira i Virgili, el MNAC i el Museu del Disseny de Barcelona.

EXPOSICIÓ ESTRENA

Capdella revisa la història de la pesca de muntanya al Pirineu des del segle XIX

Al Museu Hidroelèctric, al juliol i l'agost

[LA TORRE DE CAPDELLA] El Museu Hidroelèctric de Capdella obrirà avui al públic l'exposició *Els pescadors de muntanya*, la primera mostra sobre la història de la pesca als llacs i rius de l'Alt Pirineu i Aran al llarg dels segles XIX i XX. El príncep de Mònaco pescant a Airoto (Alt Àneu) el 1918; Franco al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici el 1953; o fotos antigues d'àlbums familiars il·lustren jornades de pesca en aquesta exposició, una activitat tradicional que a mitjans del segle passat es va anar reconvertint en un esport. *Els pescadors de muntanya*, que podrà visitar-se fins al 31 d'agost, és fruit d'un extens projecte d'investigació dels his-

toriadors Eva Perisé (directora del Museu Hidroelèctric) i Joan Casimiro Bernades (del Pont de Suert), que també reflecteix totes les arts de pesca que es van utilitzar a les comarques pirinenques. La mostra revela, per exemple, com fins a la Guerra Civil els pescadors del Pirineu podien arribar a caminar cinquanta hores per vendre les seues truites als luxosos balne-

FOTOS HISTÒRIQUES

'Els pescadors de muntanya' mostra fotos singulars del príncep de Mònaco o Franco, de 'pesca'

Franco i la seua comitiva, de 'pesca' a Aigüestortes el 1953.

aris de Bagnères-de-Luchon, a França.

L'exposició s'ha ubicat en un espai emblemàtic, el taller de la central hidroelèctrica de Capdella, construït el 1912 i que encara continua actiu, per la qual cosa l'ús és compartit entre els treballadors de la central i el públic visitant. La mostra es completa amb un catàleg, editat per Garsineu, agrupat en

quatre grans capítols: sobre els rius i els peixos, un recorregut històric per la pesca entre el XVIII i XX, grans pescadors de la Vall Fosca i els sistemes de pesca tradicionals. Una part està traduïda a l'aranès, castellà, anglès i francès. A més, el text reuneix terminologia pesquera pròpia de les zones de muntanya, una altra manera de salvar el patrimoni.

POLÍTICA CULTURAL

Un 30% del sector de la cultura, a l'atur o EERTO el 2020

El Consell de les Arts, per un pla d'estímul

[BARCELONA] Un 30% dels treballadors de la cultura va perdre la feina o va patir un EERTO el 2020; la demanda cultural presencial va tenir un retrocés del 68%, i un 13% de les organitzacions culturals no van superar el confinament i van tancar. Són conclusions de l'informe anual sobre l'estat de la cultura 2020, que va presentar ahir el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), amb una radiografia específica de la crisi del sector cultural provocada per la pandèmia. Encara que la despesa en cultura de les administracions catalanes va ascendir a 1.054 milions d'euros, cinc més que el 2019, els sectors culturals no aprofiten la seua gestió davant de la crisi, i el CoNCA demana al sector públic un pla d'estímul a la demanda i intervencions d'urgència per mantenir l'estructura. En dades sectorials, les arts escèniques i el cine van patir pèrdua d'espectadors (del 56% del teatre a Barcelona i del 74%, les sales de cine) i la música en viu, una pèrdua del 94% d'espectadors; tanmateix, hi va haver brots verds com el creixement del sector dels videojocs. El CoNCA va entregar l'informe a la consellera de Cultura i a la presidenta del Parlament.

CONVOCATÒRIA

Beques Art i Natura de la Panera

[LLEIDA] La Panera de Lleida ha obert fins al 2 d'agost la convocatòria de les beques Art i Natura a la Creació, que suposen dos mesos d'estada al CAN de Farrera i 4.000 euros per a dos projectes artístics. El veredictes es farà públic el pròxim dia 13 de setembre.

CINE

Venècia distingeix Jamie Lee Curtis

[VENÈCIA] L'actriu nord-americana Jamie Lee Curtis, de 62 anys, rebrà el 8 de setembre el Lleó d'Or a la carrera al Festival de Cine de Venècia, que se celebrarà de l'1 a l'11 d'aquell mes. Curtis (*Un peix anomenat Wanda*, *Mentiras arriesgadas*) va agrair el reconeixement.